

De stad in kunst en cultuur wereldwijd ~ Inhoudsopgave

“Afbeelding der stat - met haar laatste vergroting”,

door Daniël Stalpaert, 1665

Ills.: Stadsarchief Amsterdam

Inhoudsopgave

[Sjef Houppermans & Remke Kruk - Inleiding](#)

[Frans-Willem Korsten - Spinoza en Amsterdam in symbiose](#)

[Madeleine van Strien-Chardonneau - Amsterdam gezien door Franse reizigers in de 18e en 19e eeuw](#)

[Rick Honings - “Geleerdheids wieg en liefste bakermat” - Het beeld van Leiden in de negentiende eeuw](#)

[Sjef Houppermans - Stad en ommelanden in het werk van Jean Echenoz](#)

[Annelies Schulte Nordholt - Perec, Parijs en de ‘gewone dingen’](#)

[Wim Tigges - De stad, het meisje en de dood: Charles Dickens’ The Old Curiosity Shop](#)

[Bart Veldhoen - Pearl en de fundamente van het hemelse Jeruzalem](#)

[Piet Schrijvers - De Stad als Vrouw](#)

[Cornelis van Tilburg - Vitruvius en de steden in Neder-Germanië](#)

[Remke Kruk - Caïro, moeder van de wereld](#)

[Edwin Wieringa - Jakarta in een postmodern Indonesisch stripverhaal over een mislukte detective](#)

[Lena Scheen - 't Silhouet van Sjanghai: eerder dan een mensenhart bezwelen](#)

[Marjan Groot - Twee steden en twee media: emoties in boekstad San Francisco omgezet naar filmstad Los Angeles](#)

[Helen Westgeest - Ritme van de stad: stromen van mensen als lichaamsstelsels](#)

De stad als veilige omarming, in verschillende gradaties; de stad ook van intimiteit en koestering, van onderduiken en verstoppen, met zijn steegjes, kelders en souterrains. Het is het generieke beeld van de stad zoals dat in het Europese collectieve bewustzijn verankerd is en zoals dat in de literatuur op allerlei manieren benut en uitgewerkt is. Bij de overgang naar de moderne tijd verandert de relatie die de literaire held tot zijn stad heeft, in het voetspoor van nieuwe culturele en maatschappelijke stromingen. Het moederlijke, voedende lichaam van de stad verandert in een te veroveren ruimte. In de twintigste eeuw vervolgens, in de tijd van avant-gardes en modernisten, gaat de stad veelvuldig weer andere rollen spelen : het is de stad van de '*passages*', van het flaneren en de dwarsverbanden, van onverwachte ontmoetingen en spontane feesten.

De dreigende dimensie van de moderne stad anderzijds komt meer tot haar recht bij sociaal bewogen auteurs uit de jaren twintig en dertig. De verschrikkingen van de Eerste Wereldoorlog hebben het wereldbeeld van de *Belle Epoque* grondig omver gegoooid en in de stenen eenzaamheid van de stad zijn vervreemding en ontzetting alom aanwezig.